

EUROOPAN KESKUSPANKKI

EUROOPAN KESKUSPANKIN LAUSUNTO,

annettu 1 päivänä huhtikuuta 2004,

Euroopan unionin neuvoston pyynnöstä, koskien Euroopan yhteisöjen komission suositusta neuvoston päätökseksi yhteisön kannasta, joka koskee valuuttasuhteista Andorran ruhtinaskunnan kanssa tehtävää sopimusta (SEK(2004) 204 lopull.)

(CON/2004/12)

(2004/C 88/09)

1. Euroopan keskuspankki (EKP) vastaanotti 27 päivänä helmikuuta 2004 Euroopan unionin neuvostolta pyynnön antaa lausunto Euroopan yhteisöjen komission suosituksesta neuvoston päätökseksi yhteisön kannasta, joka koskee valuuttasuhteista Andorran ruhtinaskunnan kanssa tehtävää sopimusta (SEK(2004) 204 lopull.) (jäljempänä "suositus").
2. EKP:n toimivalta antaa suosituksesta lausunto perustuu Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 111 artiklan 3 kohtaan. Tämän lausunnon on antanut EKP:n neuvosto Euroopan keskuspankin työjärjestyksen 17.5 artiklan ensimmäisen virkkeen mukaisesti.
3. Suosituksessa esitetään ehdotus neuvoston päätökseksi (jäljempänä "päättöluonnos"), jossa määritellään yhteisön kanta yhteisön ja Andorran ruhtinaskunnan (jäljempänä "Andorra") välisistä valuuttasuhteista tehtävää sopimusta (jäljempänä "sopimus") koskevista neuvotteluissa seuraavien kysymysten osalta:
 - a) euron käyttö Andorran virallisena valuuttana ja
 - b) Andorralla asetettava kieltä laskea liikkeeseen seteleitä, metallirahoja tai rahan korvikkeita, ellei tällaisen liikkeenlaskun edellytyksistä ole sovittu yhteisön kanssa, ja
 - c) vaatimus, jonka mukaan Andorran on noudatettava euromääräisiä seteleitä ja metallirahoja koskevia yhteisön sääntöjä, mukaan lukien yhteistyö yhteisön kanssa euroseteleiden ja -metallirahojen suojaamiseksi petoksilta ja väärennöksiltä ja säädösten antaminen yhteisön tämän alan säädösten täytäntöön panemiseksi, ja
 - d) Andorran sitoutuminen toteuttamaan kaikki tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että Andorrassa sovelletaan täysimääräisesti asianmukaista yhteisön pankki- ja rahoituslainsäädäntöä, erityisesti asiaankuuluvien laitosten toimintaa ja valvontaa koskevaa lain-
säädäntöä, sekä asianmukaista yhteisön lainsäädäntöä rahanpesun, petosten sekä muiden kuin käteisrahan määräraisten maksuvälineiden väärentämisen torjunnan sekä tilastoinnin alalla, ja
 - e) sen asian tarkastelu, että Andorran alueella sijaitseville rahoituslaitoksille myönnetään mahdollisesti pääsy euroalueen maksujärjestelmiin sopimuksessa määrättyin asianmukaisin edellytyksin, joista sovitaan Euroopan keskuspankin kanssa.
4. EKP toteaa, että olisi yhteisön edun mukaista aloittaa neuvottelut valuuttasuhteita koskevan sopimuksen tekemiseksi Andorran kanssa. Tällaisen sopimuksen soveltamisalaa määritettäessä erityishuomiota on kiinnitettävä Andorran, Espanjan ja Ranskan välisiin historiallisiin siteisiin. EKP:n mukaan yhteisön ja Andorran välinen sopimus selkeyttää euron oikeudellista asemaa Andorrassa. Ennen yhteisen rahan käyttöönottoa Andorrassa käytettiin Ranskan frangia ja Espanjan pesetaa. Andorra antoi 11 päivänä lokakuuta 2000 unilateraalisesti lain toimenpiteistä, joilla varmistetaan euron käyttöönotto Andorran ruhtinaskunnassa⁽¹⁾; lain liitteeksi otettiin joitakin neuvoston asetuksia⁽²⁾. EKP katsoo, että yhteisön ulkopuolisen valtion olisi otettava euro käyttöön vain yhteisön kanssa tehdyllä sopimuksella.

Ei ole kuitenkaan tarkoitus, että sopimuksessa Andorrassa sijaitseville rahoituslaitoksille annettaisiin pääsy eurojärjestelmän rahapolitiisiin operaatioihin.

⁽¹⁾ Llei reguladora de les mesures per garantir la transició cap a l'euro al Principat d'Andorra, Butlletí Oficial 8.11.2000.

⁽²⁾ Neuvoston asetus (EY) N:o 1103/97, annettu 17 päivänä kesäkuuta 1997, tietyistä euron käyttöön ottamiseen liittyvistä säännöksistä (EYVL L 162, 19.6.1997, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella (EY) N:o 2595/2000 (EYVL L 300, 29.11.2000, s. 1); neuvoston asetus (EY) N:o 974/98, annettu 3 päivänä toukokuuta 1998, euron käyttöönotosta (EYVL L 139, 11.5.1998, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella (EY) N:o 2596/2000 (EYVL L 300, 29.11.2000, s. 2); neuvoston asetus (EY) N:o 2866/98, annettu 31 päivänä joulukuuta 1998, euron ja euron käyttöön ottavien jäsenvaltioiden valuuttojen välisistä muuntokursseista (EYVL L 359, 31.12.1998, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella (EY) N:o 1478/2000 (EYVL L 167, 7.7.2000, s. 1).

5. EKP toteaa, että päätösluonnoksen 3 artiklassa luodaan perusta sille, että Andorralla on oikeus käyttää euroa virallisena valuuttanaan ja antaa euroseteleille ja -metallirahoille laillisen maksuvälineen asema. Johdonmukaisena seurauksena tälle on, että Andorran olisi sitouduttava noudattamaan euromääräisiä seteleitä ja metallirahoja koskevia yhteisön sääntöjä päätösluonnoksen 5 artiklan 1 kohdassa tarkoitettulla tavalla.
6. EKP on yhtä mieltä päätösluonnoksen 5 artiklan 2 kohdassa Andorralle asetettavasta velvollisuudesta tehdä tiivistä yhteistyötä yhteisön kanssa euroseteleiden ja -metallirahojen suojaamiseksi petoksilta ja väärennöksiltä. Siltä osin kuin on kyse Andorran velvollisuudesta antaa asiaa koskevien yhteisön säännösten täytäntöönpanon edellyttämiä säännöksiä, tämän velvollisuuden olisi ulotuttava ensimmäiseen pilariin kuuluvien säännösten lisäksi kolmannen pilariin kuuluviin säännöksiin, esimerkiksi rahanväärennyksen estämiseksi annettavan suojan vahvistamisesta rikosoikeudellisten ja muiden seuraamusten avulla euron käyttöönoton yhteydessä 29 päivänä toukokuuta 2000 tehtyyn neuvoston puitepäätökseen ⁽¹⁾.
7. EKP suhtautuu myönteisesti päätösluonnoksen 6 artiklan 1 kohtaan, jonka tarkoituksena on myös saattaa Andorrassa sijaitsevat rahoituslaitokset yhteisössä sijaitseviin rahoituslaitoksiin sovellettavan oikeudellisen järjestelmän piiriin, sillä näin suojataan yhteistä rahaa ja varmistetaan tasavertaiset toimintaedellytykset. EKP suosittelee, että asian kannalta merkityksellisestä yhteisön lainsäädännöstä, jota Andorran on sovellettava, tehtävässä luettelossa mainitaan nimenomaisesti maksujärjestelmiä ja arvopaperien selvitys- ja toimitusjärjestelmiä koskevien systeemiriskien estämistä koskeva lainsäädäntö, ottaen huomioon, kuinka tärkeä merkitys tällä lainsäädännöllä on.
8. EKP kannattaa myös sitä, että päätösluonnoksen 6 artiklan 1 kohdan mukaan Andorran on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet noudattaakseen asian kannalta merkityksellistä yhteisön lainsäädäntöä tilastoinnin osalta. EKP:n tilastointimenetelmät ovat niin joustavia, että yhteisön ulkopuoliset valtiot voivat soveltaa niitä, ja näiden valtioiden toimittamat tilastotiedot voivat olla EKP:n tehtävien hoitamisen kannalta hyödyllisiä.
9. Päätösluonnoksen 6 artiklan 2 kohdan mukaan sopimuksessa voidaan Andorran alueella sijaitseville rahoituslaitoksille myöntää pääsy euroalueen maksujärjestelmiin edellytyksin, joista sovitaan EKP:n kanssa. EKP:n mielestä tämä on mahdollista vain sillä edellytyksellä, että Andorran rahoitusjärjestelmä ensin kehittyy huomattavasti. Asianmukaiset edellytykset, joiden täyttyessä pääsy voidaan antaa, on vahvistettava sopimuksessa.
10. EKP suhtautuu myönteisesti siihen, että komissio käy neuvottelut yhteisön puolesta siten, että Espanja ja Ranska osallistuvat niihin täysimääräisesti ja EKP osallistuu neuvotteluihin kaikkiin sen toimivaltaan kuuluvien asioiden osalta.
11. EKP haluaa myös korostaa, että valuuttasuhteista tehtävää sopimusta koskevien neuvottelujen aloittamista ei pitäisi missään mielessä käsittää siten, että tulevaisuudessa olisi tarkoitus aloittaa neuvottelut valuuttasuhteita koskevia sopimuksia varten yhteisön ja muiden yhteisön ulkopuolisten valtioiden kanssa. EKP huomauttaa tässä yhteydessä, että virallisten valuuttasuhteiden järjestelyjen puuttuminen Andorran ja jäsenvaltioiden välillä johtuu siitä, että toisin kuin San Marinon tasavalta, Vatikaanivaltio ja Monacon ruhtinaskunta, Andorra itsenäistyi vasta vuonna 1993. Tämä saattaa olla myös selityksenä sille, ettei Andorraa ole otettu Euroopan unionista tehdyn sopimuksen liitteessä olevaan julistukseen N:o 6 valuuttasuhteista San Marinon, Vatikaanivaltion ja Monacon ruhtinaskunnan kanssa ⁽²⁾.

Annettu Frankfurt am Mainissa 1 päivänä huhtikuuta 2004.

Jean-Claude TRICHET

EKP:n puheenjohtaja

⁽¹⁾ EYVL L 140, 14.6.2000, s. 1.

⁽²⁾ EYVL C 191, 29.7.1992, s. 99.